

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- א. השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו וכן חברו לאכול חצי זית מחלה זו. 1.
- ב. פיגל בדבר הנעשה בחוץ פיגל בדבר הנעשה בפנים לא פיגל כיצד היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ להזות מדמו למחר לא פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים.....2.
- ג. היה עומד בפנים ואמר הריני מזה ע"מ להקטיר אימורין למחר ולשפוך שיריים למחר לא פיגל שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ לשפוך שיריים למחר ולהקטיר אימורין למחר פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ.....2.
- ד. אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת נסכים ומנחת כהן משיח והדם.....3.
- ה. פיגל בלחמי תודה ... במנחת מאפה ... וכן אתה אומר בלחמי תודה וכן אתה אומר במנחת מאפה.....5.
- ו. בשעת שהיטה הישב לאכול חצי זית ובשעת זריקה הישב לאכול חצי זית פיגול מפני ששחיטה וזריקה מצטרפין.....6.
- ז. נטמאת אחת מן החלות או אחד מן הסדרים ... הטמא בטומאתו והטהור יאכל. 6.

דף יד.

א. השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו וכן חברו לאכול חצי זית מחלה זו

להלן דף טו. יתבאר בעוה"ת, ששני כבשי עצרת¹ עם שתי לחם הבאות עמהן, חשב מחשבת זמן בכבשים נתפגלו שתי הלחם, חשב שיאכל משתי הלחם למחר, שתי הלחם פגול והכבשים אינן פגול.

¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יז הלכה ח טו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

חשב באחת מארבע העבודות לאכול כזית מבשר הזבח עם הלחם למחר, הלחם לברו פגול והתודה או הכבשים אינן פגול.

שחט אחד וחשב לאכול חצי זית מחלה זו למחר ושחט השני וחשב לאכול חצי זית מחלה שנייה למחר הרי אלו מצטרפין לפגול², כיון שמעכבין זה את זה, והוא הדין בשני הבזיכין עם שני הסדרים של לחם הפנים.

ב. פיגל בדבר הנעשה בחוץ פיגל בדבר הנעשה בפנים לא פיגל כיצד היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ להזות מדמו למחר לא פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים

כבר התבאר במסכת זבחים דף מד: שאם היה עומד³ בעזרה וחשב מחשבת הזמן בחטאות הנעשות בפנים כלומר בתוך ההיכל, בדבר הנעשה בפנים אינו פגול, חשב בדבר הנעשה בחוץ כלומר מחוץ להיכל בעזרה, הרי זה פגול⁴.

כיצד היה עומד בעזרה ואמר הריני שוחט להזות דמו למחר, אינו פגול שההזיה לפנים בהיכל. וכן אם קבל והוליד ע"מ לטבול אצבעו בפנים למחר אינו פגול⁵.

ג. היה עומד בפנים ואמר הריני מזה ע"מ להקטיר אימורין למחר ולשפוך שיריים למחר לא פיגל שמחשבה בפנים

² פלוגתא דרבי ורבנן ופסק כחכמים. כס"מ שם

³ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יז הלכה ד – ה

⁴ וס"ל לרבינו דווקא מחוץ לפנים או מפנים לחוץ אבל מפנים לפנים אה"נ דמפגלין כמו שכתב בהלכה ג' ובאמת לפי דעת רבינו אין פיגול בחטאת הפנימית רק בטבילת אצבע על מנת לזרוק למחר ודלא כרש"י זבחים י"ג ב' ד"ה שטבילת אצבע וכו' יעו"ש. ודעת התוס' זבחים י"ד א' ד"ה מודה וכו' ומ"ד ב' ד"ה בדבר וכו' ומנחות י"ד א' ד"ה פיגל וכו' וניטין נ"ד ב' דלרבי יוסי אפילו מפנים לפנים לא מהני מחשבה לפיגול יעו"ש וס"ל דדוקא מחוץ לחוץ מהני יעו"ש היטב. הר המוריה שם והלכה ו

⁵ הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

בדבר הנעשה בחוץ היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ לשפוך שיריים למחר ולהקטיר אימורין למחר פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ

היה עומד⁶ בהיכל ואמר הרי אני מזה לשפוך שירים למחר, אינו פגול שהרי חשב בפנים בדבר הנעשה בחוץ, אבל אם היה עומד בעזרה ושחט והוא מחשב לשפוך שירים למחר או להקטיר אימורין למחר, הרי זה פגול, שהרי חשב בחוץ בדבר הנעשה בחוץ.

וכן לענין פיגול⁷ של פרים השרפים ושעירים הנשרפים, אין שייך פיגול עד שיחשב בשחיטתו או בקבלתו על מנת לשפוך שיריים, או להקטיר אימורין חוץ למחר. אך אם חישב להזות מדמו בהיכל למחר, או שהזה בפנים, על מנת להקטיר אימוריו למחר לא פיגל.

ד. אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת נסכים ומנחת כהן משיח והדם

עוד התבאר שם דף מב: שכל קרבן שנתפגל⁸ במחשבת הזמן כמו שהתבאר, כל האוכל ממנו כזית במזיד חייב כרת. שנאמר (ויקרא ז פסוק יח) וְהִנְפֵשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֹנֶה תִשָּׂא. ואם התרו בו לוקה⁹. ואם אכל ממנו בשגגה מביא חטאת קבועה¹⁰.

⁶ רמב"ם שם הלכה ו

⁷ תורת הקדשים כו. אות מ

⁸ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יח הלכה ו

⁹ ונראה דאם אחד אכל כזית בשר קודם זריקה והתרו בו למלקות, אין לוקין כיון דעדיין אינו פיגול, אף דאחר כך נעשה פיגול הוי ליה התראת ספק, ואף להאומרים דאמרינן איגלאי מילתא למפרע עיין בסוגיא דמופלא הסמוך לאיש [גדה מ"ו ע"ב ובתוס' יבמות פ' ע"א ד"ה נעשה], מ"מ אפשר דכאן אינו נעשה פיגול למפרע כלל רק אחר זריקה. (מנחת חינוך מצוה קמד אות ה).

¹⁰ וכבר פירשנו שקרבן שאינו עולה ויורד לפי עניות ועושר נקרא קבוע. (חינוך מצוה קמד).

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הרנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

אין חייבין¹¹ כרת ומלקות אלא על אכילת דברים שהותרו בין לאדם בין למוזבח. אבל אם אכל מן המתיר עצמו אינו חייב כרת אלא לוקה כאוכל פסולי המוקדשין שאין בהם פיגול.

כיצד, מנחה שנתפגלה האוכל כזית משיריה במזיד חייב כרת. אבל אם אכל מן הקומץ שלה או מן הלבונה אינו חייב כרת, לפי שהן הן המתירים את השירים לאדם.

וכן זבח שנתפגל האוכל כזית מבשרו או מאימוריו או מבשר העולה חייב כרת. אבל אם אכל כזית מן הדם אינו חייב עליו משום פיגול, שהדם מתיר את האימורין ליקרב למוזבח והאימורין מתירין את הבשר לאדם¹². וכן דם העולה מתיר בשרה למוזבח ודם הטאת העוף מתיר בשרה לכהנים ודם עולת העוף מתיר בשרה למוזבח.

הקומץ¹³ והלבונה מתירין השירים לכהנים, שני כבשי עצרת מתירין שתי הלחם לכהנים, וכן שני בזיכי לבונה מתירין לחם הפנים לכהנים. אבל דברים שאין להם מתירין כגון בשר הטאות הנשרפות¹⁴ ומנחות הנשרפות אינן מתפגלין לעולם¹⁵. אבל אימורי הטאות הנשרפות חייב עליהם משום פיגול, כיון שהזיית הדם מתיר אימוריהם למוזבח.

¹¹ רמב"ם שם הלכה ז ח

¹² ולכאורה צ"ע שהא אפילו אבדו האימורים הבשר מותר באכילה כיון שזורק הדם כמצותו ואמאי כתב שהאימורין מתירים הבשר, ועוד דאי נימא שהאימורים מתירים הבשר א"כ לא ליחייב עליה משום פיגול. אמנם בזה אפשר לומר, שכיון שיש להם עצמם מתיר אחר דהיינו הדם א"כ שייך בהם איסור פיגול. ועיין בערוך השולחן העתיד סי' קנד סעי' יד מה שתירץ.

¹³ שם הלכה ז

¹⁴ ועיין בליקוטי הלכות זבחים לה בתורת הקדשים אות ס [כג ע"א בדפו"י] שפסק בחישוב באימורי הטאות נשרפות לאכול בשר פרים חייב כדאיתא בזבחים לה ע"א, ושם בזבח תודה ד"ה פיגול באימורים כתב דצ"ע דברי הרמב"ם.

¹⁵ עיין תוס' זבחים כג ע"ב ומנחות כה ע"א ויומא ז ע"ב דמנחות שכולם כלי אף פסול אין בהם. אבל מנחות הנקמצות והתפגל משום שחשב על השירים ודאי יש פסול גם בקומץ על אף שאין בו פיגול ועיין מל"מ.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

ואלו דברים¹⁶ שאין חייבין עליהן משום פיגול לעולם. הקומץ¹⁷ והלבונה והקטרת והדם והיין, בין יין הבא עם הנסכים בין יין הבא בפני עצמו, ומנחות הנשרפות כולן שהרי אין להם קומץ להתירן כגון מנחת כהנים ומנחת נסכים ואפילו באה עם הזבח ונתפגל הזבח¹⁸, ובשר הטאות הנשרפות ולוג שמן של מצורע. ואם תאמר והלא דם האשם מתירו, אינו תלוי בו שהרי אדם מביא אשמו היום ולוג אחר כמה ימים.

דף יד:

**ה. פיגל בלחמי תודה ... במנחת מאפה ... וכן אתה אומר
בלחמי תודה וכן אתה אומר במנחת מאפה**

¹⁶ שם הלכה ה

¹⁷ ועיין רש"י מנחות יד ע"א ד"ה הקומץ וז"ל: "ואי קשיא, פשיטא דקומץ לא מיחייבי עליה כרת משום פיגול דהא כי אכיל מיניה פקע ליה פיגוליה שהרי לא קרב המתיר. תריץ כגון שהוצת האור ברובו דחשיב כמאן דקרב כדאמרינן לקמן (דף כו ע"ב) קומץ מאימתי מתיר שיריים באכילה משהוצת האור ברובו". ועיין בתוספות ובחים מב ע"ב ד"ה הקומץ שכתבו "וקשה לפירושו דאי הוצת האור ברובו א"כ פקע פיגולו ממנו כדאמר עולא בגמ' (דף מג ע"א) דאם ירדו גמי יעלו והוא הדין אפילו מאכילה כדמשמע בכריתות פרק אמרו לו (דף יד ע"א ושם). וי"ל דמיירי שהציו העלה ע"ג מזבח וחציה לא העלה דעל ההוא דאארעא לא פקע פיגולו ממנו וחייב עליו אי לאו משום דהוא גופיה מתיר הוא וכו'. ומפרש ר"ת דמעמא דקומץ לאו משום דהוא מתיר אלא משום דלא שייך ביה הרצאה דאי אכלו ולא העלהו אם כן לא קרבו מתיריו, ואי העלה הציו פקע פיגולו מכוליה אפילו מההוא דאארעא. והא דקאמר בגמרא ומוציא אני את הקומץ בהדי הנהו דאין לו מתירין, כדי נסבה. וקשה, התינת קומץ אלא לבונה ומנחת כהנים תיפוק לי משום דאין בהם הרצאה, ועוד דגבי דם קאמר בפירוש משום מתיר והיכי משכחת לה דמחייב משום פיגול דאי אכיל ליה קודם שנעשה מתנות אם כן ליכא הרצאה, ואי מן הדם הנשאר במזרק לאחר שעשה מתנות ההוא לאו מתיר הוא, ואם מאותו שזרק על המזבח הא פקע פיגול ממנו. ושמא לא שייך למימר גבי דם פקע פיגולו כי אם גבי הקטרה דוקא שנעשה לחמו של מזבח. ותימה הוא אם לא יתחייב בשירי הדם משום פיגול הא יש להם מתירין, שהמתנות מתירות לשפיכות שיריים למזבח כמו שמתירות את האימורים. ושמא כמו מתחילה כל טיפה וטיפה ראויה לזריקה חשיב כוליה דם מתיר. ונראה לפרש, דהיינו טעמא דקומץ וכולהו דאי הוי בני חיובא הוי דינן משקדש בכלי וקידוש כלי היינו ההרצאה דידיה כיון דאינהו גופיהו מתיר אחד כדאמר לעיל (דף לד.) גבי טומאה יש לו מתירין משיקרבו מתירין אין לו מתירין משיקדש בכלי".

¹⁸ כדאיתא בזבחים מג ע"א.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

חשב¹⁹ מחשבת הזמן באחת מחלות התורה, או באחת מחלות מנחת מאפה התנור, הרי כל החלות פגול²⁰ כיון שמעכבין זה את זה שהרי צריך עשרון²¹.

ו. בשעת שחיטה חישוב לאכול חצי זית ובשעת זריקה חישוב לאכול חצי זית פיגול מפני ששחיטה זריקה מצטרפין

אין אכילה פחותה²² מכזית ולא הקטרה פחותה מכזית. לפיכך המחשב לאכול מדבר הראוי לאכילה פחות מכזית או שחשב להקטיר מדבר הראוי להקטרה פחות מכזית, בין במחשבת זמן בין במחשבת מקום הזבח כשר.

אולם העבודות מצטרפין לכזית, כגון אם חישוב בשעת שחיטה על חצי זית וחישב ג"כ בשעת קבלה או הולכה או זריקה על חצי זית, הרי אלו מצטרפין לכזית. שדי' עבודות לענין זה כאחד השיבני. ואם מחשב על כזית, אפילו חישוב שיאכלו שנים הכזית או ביתר מכדי אכילת פרס, הרי זה פיגול כיון שהוא כזית.

וכן במנחות חשב בקמיצה לאכול כחצי זית²³ ובשעת הקטרה כחצי זית מצטרף²⁴.

ובכל זה הדין כן אף לענין מחשבת פיסול כגון חוץ למקומו ושינוי השם²⁵.

ז. נטמאת אחת מן החלות או אחד מן הסדרים ... השמא בטומאתו והטהור יאכל

¹⁹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יז הלכה יב
²⁰ כל החלות וכו'. אליבא דרבנן אבל אליבא דר' יוסי (דלעיל ה"י) הי"נ לא פיגול רק האחת ולא האחרים כן פשיט שם הש"ס י"ד ב' אבל אליבא דרבנן פשיטא דאיפגלי כולהו משום דחד מתיר הוא לכולהו והוא כ"ש מהא דכבשים וביזכים יעו"ש היטב. הר המוריה שם.

²¹ זבת תורה ה. ד"ה וכן בכולן

²² רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יד הלכה י מנחת חינוך קמד אות ב

²³ קשה קצת דרבננו פוסק דאין קומץ פחות משני זתים כמ"ש ספ"ג דמעשה הקרבנות עיין שם ויש ליישב

²⁴ או"ש שם מהתוספתא

²⁵ תורת הקדשים ה. אות ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

לחם הפנים שנטמא²⁶ אחד מן הסדרין בין לפני הקטרה בין לאחר הקטרה, בין הגיע זמן הלחם להסירו ובין לא הגיע הזמן²⁷, או שנטמא אחד מן הבזיכין, הטמא בטומאתו²⁸, והלחם ישרף והבזך יוקרב בטומאה כיון שהוא קרבן צבור וקרב בטומאה²⁹, והטהור בטהרתו ויזהרו שלא יגעו זה בזה.

²⁶ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ה הלכה מז

²⁷ מפני שעל הטומאה הציץ מרצה. מעשה רקח שם

²⁸ הא דאיתא בתוספתא פי"א וז"ל ניטמא לחמה בין משפירקה בין עד שלא פירקה הלחם פסול ולא הוקטרו בזיכין עכ"ל היינו היכא שנטמא כל הלחם אבל צ"ע דהוא קרבן ציבור ובא בטומאה ולמה לא יוקטר הבזיכין וכדאיתא לעיל פ"ד מהל' ביאת מקדש ועיי"ש בתוספתא פ"ג דמנחות ואולי מיירי כאן בשאר טומאה שלא בטומאת מת וצ"ע אם נטמא חלה א' בשאר טומאה איך דינו דלכאורה הוי כמאן דליתא וי"ל דהוי כמי שחסרה עיין שם במנחות ט' ב' וי"ב ב' דהוי כיוצא ושרי יעו"ש. הר המוריה שם.

²⁹ תורת הקדשים ה. אות ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

